

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak

Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 „
Negyedévre ———— 6 „
Egy hóra ———— 2 „
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapi kivétellel
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1901.

XXX. évfolyam. 294. szám.

Hétfő, december 23.

Benn és künn.

Nagybecskerek, december 23.

(—z —y.) Nem akarjuk a benn a bárány, künn a farkas ócska meséjét recitálni (holott némi jogunk a közös viszonyok tekintetében erre is volna), csak arra a szembetűnő különbségre akarunk utalni, mely a parlamenti s közéleti tevékenység konszolidációja tekintetében köztünk s a monarchia másik fele között mind evidensebbül fennforgó — hála Isten, a mi javunkra billen a mérleg.

A mi vitáink csöndesek, higgadtak, mérsékelték, míg odaát: Ausztriában a botrány krónikának mindennap tápot adnak.

Minálunk a politikai érettséggel párosul a vezető szellem föltétlen fölnye, minden oldalon való megbízhatósága, — míg odaát a szétzüllöttség nem tud meghajolni a jóakarattal. Az igaz is, hogy ott nincsen egy Széll-kormány.

Nálunk legfőképpen azt tudta megakadályozni az ellenzék, hogy a törvényhozás a megyei pénztárakról szóló törvényjavaslat tárgyalását bevégezze, pedig ennek az elintézése sürgős lett volna, mert december közepe táján az egész országban megtörténnek a megyei választások s most már a megyei pénztárnokokat is meg kell választani, bár e szolgálati ág államosítását már a jövő év elejére tervezték. Erről most már, törvény hiában, egyelőre szó sem lehet. E javaslat jelentőségét s a megyék pénzkezelésére várható üdvös hatásait kétségbe vonni nem lehet. Azonban elsősorban ez a törvényjavaslatok ama sorozatának, melyek segítségével Széll Kálmán a közigazgatási reform fokozatos keresztülvitelét tervezi. Utána legközelebb a közegészségügy államosítása, azután az államrendőrségnek, különösen a határszéli megyékben való behozatala, azután a községekről szóló törvény fog következni. E törekvésekben a függetlenségi párt a megyei önkormányzat aláadását, a néppárt viszont a kormány hatalmának jelentékeny gyarapodását látja. Azért találkoztak e ponton abban a törekvésben, hogy a kormány terveinek megvalósítását legalább hátráltassák, ha már meggátolni nem képesek. Az ideai megyei választásokra való tekintet okozta azt is, hogy a képviselőház oly szokatlanul korán megkezdte karácsonyi szünetidejét, hogy a képviselők részt vehessenek a megyei választásokban. Ezeknek most nagy fontosságot tulajdonítanak, mivel az államosítás bekövetkezése alkalmával — ami egy-két év alatt bizonyítással csak meg fog történni — nagyjából valószínűleg ugyanazokat fogják kinevezni a hivatalokra, a kiket az államosítás tényleg hivatalban talál.

Ilyen kicsi mozgalmakkal, ha szembe állítjuk az osztrák történelmet, megdöbbentő a különbség, mert ott a parlamenti helyzet tisztulására semmi kilátás nincs. A kedélyek lecsillapítását célozták az utóbbi időkben szárnyra bocsátott ama hírek, mintha a kormány a reichsrath felosztását tervezné. Sőt még ennél messzebb menő terveknek, az alkotmány ideiglenes felfüggesztésének ügyét is komolyan tárgyalják oly lapok, melyeknek összeköttetései köztudomásúak a bécsi kormánykörökkel.

De ha a már évekig húzódozó osztrák parlamenti válság csakugyan alkotmányválságra, vagyis az osztrák alkotmányosságunk legalább ideiglenes felfüggesztésére vezetne, ennek oka, a háttérben lévő nagy katonai ügyekben keresendő. Nem a nemzetiségi viszály, hanem a döntő körökben minden másnál fontosabbnak tartott védelmi kérdés az, mely az osztrák alkotmányosság sorsa felett dönteni fog.

Amde a reichsrathban nemcsak az új védtörvényt nem lehet keresztül vinni, de egyáltalán alig van remény arra, hogy a fokozott pénzeszközök előteremtésére meglegyen benne a készség. A különböző nemzetiségek képviselőitől egyre új vasutakat, egyetemeket s más költséges befektetéseket követelnek választóik, de a terhek fölemeléséről hallani sem akarnak. A bécsi Burgban tehát évek óta s most

ismét fokozott erővel kísért az a gondolat, hogy az alkotmányosság félretolásával keressenek kivezető utat a türetlen állapotból. Az uralkodó aggályai, nem utolsó helyen a magyar 1867-iki törvény ama intézkedése, hogy Magyarország csak az örökös tartományok képviselével hajlandó érintkezni és szerződésre lépni, tartják életben az osztrák alkotmányosságot.

Ebben a bölcs uralkodónak, ki az annyira áldásosnak bizonyult közjogi kapcsolatnak legfőbb erő, igaza van.

„December idusa“ hangzatos cím alatt a „Nagybecskereki Hírlap“ utolsó számában egy cikkeske jelent meg, melyben az ugynevezett megyei ellenzék a vele született szerénységgel a 48-as idők dicső alakjait avval tüntette ki, hogy saját működését azokéval egy párhuzamba állítja, egyben tudatja a nagyérdemű közönséggel, hogy a honalapítástól egész a nagy forradalomig az emberiség összes vívmányai az ő érdeme.

Ahhoz az ártatlan játékhoz, hogy valaki papirkoronával a fején és fakarddal a kezében sétál végig az utcán, nekünk legalább nem lehet közünk, de igenis kötelességünk egy ténylegi tévedést felderítenünk.

December 15-én, ha jól emlékszünk, a nagy értekezlet volt a megye székházában, ahol az ellenzék először lépett fel hivatalosan. Az ellenzék akkor csak egy felszólalásban remekelt. A csecsemő gagyogásának tenőre pedig egy halatlan merénylet volt egyik legszentebb jogunk, az önkormányzat ellen, azon önkormányzat ellen, melyet ugyancsak az ellenzék egy előző értekezleten agyondicsért. Nem többet és nem kevesebbet óhajtott és tartott jogosnak akkor az ellenzék, minthogy a kormány a tisztújítást, tehát a megye autonómiáját tetszés szerint határozatlan időre függessze fel. „A százados tradíció nemes patinájával bevont“ jogunk elikkasztása rejlett az ellenzék ez indítványában, melyet a törvényhatóság önértzetesen visszautasított.

Ez történt december idusán. Mennyiben hasonlított e dicső fellépés a 48-as törpék halhatatlan cselekedeteihez, arra az olvasó magadhathatja meg a feleletet.

A „TORONTÁL“ tárcája.

A szerelem zsarnoka.

Iwan Iwanovits Lapkin, egy kellemes külsejű fiatalember és Anna Semjonowna Samblitzkaja, egy fitosorru leány leültek a padra a part mentén. Pompás helyen állt ez a pad s fölötté sűrű ágak himbálóztak. — Kíváncsi szem nem tekinthetett ide, csupán a vízből felbukkanó halak láthatták, mi történik a padon. Kezükben a háló, horog, apró felszurt férgék. Csakhamar hozzá is fogtak a horgászáshoz.

— Örülök, hogy végre egyedül lehetünk — szólott Lapkin. — Sok mondanivalóm van önnek, Anna Semjonowna . . . Nagyon sok. Amikor első ízben láttam önt . . . akkor kezdtem megérteni életem célját . . . Ekkor ismerem meg a szerelmet . . . ekkor tudtam meg, mi a szenvedélyes szerelem . . . Hal . . . Ne huzza még ki a horgot! Hadd harapjon bele a hal! . . . Mondja csak, édesem, remélhetek e hasonló viszonzást ön részéről is? . . . Gyorsan, most rántsa ki a horgot . . .

Anna Semjonowna hirtelen kirántotta a horgot s felsikoltott. A levegőben egy ezüstös hal ficáinkolt a horog végén.

— Hamar, hamar, fogja meg! ujongott a leány.

A hal lepottyant a földre, csapkodta magát körül a füvet, aztán egy locsban s ismét bent volt a vízben.

Lapkin, amidőn a hal után kapott, a hal helyett a leány kezét ragadta meg s ajkához szorítva, megcsókolta. A leány kicsit ellenkezett, de már késő volt. Ajkuk egy forró csókban találkoztak. Az első csók után elcuppant a második, aztán a harmadik, a negyedik követte.

Amikor már száma sem volt a sok csóknak, vig kacaj tört ki a bokorban hátuk mögött. Megfordultak. A folyóból egy furdózó fiu teste emelkedik ki, az Anna Semjonowna öcsce bukdácsolt kacagva a hüs hullámokban. Megállt, aztán ismét kacagni kezdett.

— Ha-ha-ha! hi hi-hi! Csókolóztok! Várjatok csak, megmondom a mamának!

— Oh, mint tisztességes ember — motyogta Lapkin ijedten — nem fogja ezt tenni. Csunya dolog más után leselkedni s elárulni meg rutabb dolog.

— Adjatok egy rubelt s akkor nem árulak el benneteket! Különben baj lesz!

Lapkin kivett egy rubelt a zsebéből s átadta a fiúnak. Kolja — így nevezték a fiut — egyet füttyentett s aztán belevetette magát a vízbe.

A fiatalok nem mertek csókolozni. Másnap Lapkin tust és festéket vitt Koljának, Anna pedig csokoládéval kedveskedett

neki, de a fiu csak nem tágitott mellőlük, egy lépést sem tehettek a nélkül, hogy Kolja velük ne lett volna.

— Ilyen kicsi s már is milyen nagy gazember — dühöngött magában Lapkin. Na, ebből is szép mákvirág lesz idővel. Később aztán követelő, szemtelen kezdett lenni a fiu, azzal fenyegetőzött, hogy mindent elmond a mamának; szóval zsarolta a szerelmeseket. Később órát is kért tőlük.

Egy ízben, a mint ebédnél ültek, Kolja nem tudta visszatartani nevetését, kezdetben csak a szemével pislogott Lapkinra, majd sunyi vinnyogással szólott hozzá:

— Meséljek! Mi?

Lapkin fülig pirult. Anna Semjonowna a másik szobába futott.

Augusztusig tartott ez a gyötrelmes állapot. Augusztus végén azután Lapkin megkérte Anna kezét.

Micsoda boldog nap volt ez!

A szülők beleegyeztek. Lapkin a beleegyezés után futott a kertbe, megcsipte a fiut s úgy elpáholta, hogy böggött belé a jövendőbeli sógor.

Anna pedig a fülét cibálta meg Koljának.

Később, a mikor már a házasságot boldogságát élvezték, megvallották egymásnak, hogy annak idején, soha olyan boldogságot nem éreztek, mint akkor, a midőn Kolját elpáholták.

Csehov Antal.

Torontá vármegye nemzetiségeivel sokat foglalkoznak az utóbbi időben. A hírek némelyike úgy tünteti fel a dolgot, mintha a nemzetiségek bizonyos tekintetekben illetéktelen előnyökhöz segítettek volna, azzal, hogy Tellecsky Kristóf és Radonics Gyula főszolgabíróvá választották. Aki ismer: Tellecsky Kristóf szereplését a parlamentben s Radonics Gyula hosszú tisztviselői munkásságát, az egy pillanatra sem kételkedhet abban, hogy a két főbíróval olyan kipróbált érdemes bajnokokat nyert a vármegye közigazgatása s mindenek előtt a magyarság, hogy velök szemben nemzetiségi előnyöket hangoztatni legalább is méltánytalanság.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggel 6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől délután 6 óráig; ugyanazon napokon este 7/8-tól 1/8-ig urak részére is. A kádfürdő egész nap este 7/8 óráig nyitva marad.

December 28. A nagybecskereki kereskedelmi csarnok közgyűlése

„ 29 Szabad lyceum: d. u. 5 órakor.

Január 11. A jótékony nőegylet mulatsága a kaszinóban.

„ 25. Izr. nőegylet bálja.

Karácsony előtt.

Talán nem is lesz fehér karácsonyunk, ha ugyan a természet akkorára nem gondolja magát rá és karácsonyi ajándéknak nem indul meg a hópelyhek szállongása. Ez a keresztény világ közelebb nagy ünnepének csupán hagyományos külsőségeiből, poétikus hagyományából vonhat le, mert a mi Urunk Jézus Krisztus megszületik és mindnyájan, akik hiszünk, boldogsággal, hittel, örömmel várjuk a szent ígért beteljesedését. Hogy az időjárás enyhe, hogy nem fúj zimankós téli szél és nem dermeszti rideg fagy tagjainkat, ebben még a jóságos Gondviselés kedvezését látjuk, mert a nyomor irtóztató, az élelmi szerket bűnös módon, bűnös mértékben megdrágították, a szegény ember áldhatja Teremtőjét, hogy atéli napsugár játszadozik mindenfelé.

Mert a jóságos Isten-gyermek, a születő Megváltó szive szomorúsággal fog eltelni, amidőn a földre száll. Irtóztató nyomor fogadja mindenfelé és a szegények lakásaiból nem csupán a zöldelő fenyőfácska, nem csupán a lobogó lángocsák, nem csupán a csekélységök mellett is becses, az áldozatra kész szeretet által oly kedvessé, drágává tett ajándékok hiányzanak, hanem elfogyott az élet folytonosságához szükséges, utolsó falat kenyér is! Oh mily nagy fájdalom az apának, anyának, ha a szeretet ünnepén nem részesítheti övét a szeretet áldozatkész adományaiban, oh mi rettenetes bánat, ha őket szük séget szenvedni, nyomorogni látja a bőség, az öröm, a vidámság estéjén!

De mily jóleső látványa a szomoru napoknak, hogy aki örvend, aki örömet okozhat szeretteinek, annak máris eszébe jutott a szenvedők és szükölködők serege. Az egyesületek, a hatóságok megteszik szokásos intézkedéseiket és szokatlanul fellendült az egyesek, a magánemberek jótékonyágának kedve. A család meleg ételt, élelmiszereket, a gyermek meleg ruháskát kap és így a munkanélküliek kivált városunkban ijesztő mértékben megnövekedett tömege legalább a szeretet ünnepén felejtethi súlyos sorsát. De hiszen karácsony ünnepe maga is vigasztalás, igazán nyomorult, egészen szerencsétlen nem lehet más, mint aki a lelketlen igaztók szavára hallgatván, kiölte szívéből a hitet, elvesztette a reményét és megtagadta jóságos Teremtőjét! De vannak még jótékony lelkek, a hírlapokban napról napra olvassuk a jótétemények felajánlását és azok az emberbarátok, kik szívet nyitottak a menedéket kereső nyomor előtt, bizonyára a leggyöngédebb, legkeresztényibb módját találják el a jótékonyág, az ember-szeretet gyakorlásának. Amily szívvél mi esdjük Istentől a mindennapi kenyeret, úgy ne vonjuk ezt el éhező embertársainktól; Isten helyett, Isten nevében osszuk, amit magunk eszünk a „Miatyánk“ban.

Tegyünk is jót az emberekkel, nehogy rajtunk muljék egy-egy veszendő lélek megmentése, nehogy ünnepi áhítatunkba, ünnepesti vigasságunkba belevegyüljön a kétségbeesettek átká, jajkiáltása, égbekiáltó panasza. Tegyük jót az emberekkel, nehogy a karácsonyi ajándékokkal telt fényes tárlatok, ragyogó kirakatok, a szeretteiket széppel és jóval elhalmozó szülők sürgése-forgása, a boldogok gyermekeinek örvendezése, a szobáinkból kiható fény, dal és örömujjongás gyűlölettel töltse el lelkeiket; valóban

tegyünk minél több jót embertársainkkal, hogy ünnepésünket boldogabbá, derüesebbé változtassa a jó cselekedetnek lélekemelő, magasztos öntudata!

— **Karácsony a templomokban.** A béke és szeretet nagy ünnepét, a karácsonyt, az idén a következő sorrend mellett ünneplik meg a nagybecskereki templomokban:

A róm. kath. plébánia-templomban: 24. éjleli 12 órakor lesz az éjféli mise, melyet fényes segédlettel Szabó Ferenc apát plébános celebrál. 25. éjleli reggel 6 órakor lesz a pásztor mise, reggel fél 8 kor csendes mise, fél 9 kor csendes mise magyar egyházi beszéddel, melyet Rasskó Sándor s. lelkész mond. Délelőtt 10 órakor nagy zenés mise lesz, fényes segédlettel, ezt megelőzőleg Szabó apát német egyházi beszédet mond. A zenés misén Kempter pastorális nagy miséjét s offertoriumkor Filke „Tui sunt coeli“ szerzeményét adja elő a templomi ének- és zenekar. Délután 3 órakor vecsernye. Ünnepe másnapján, 26. án az istentiszteletek sorrendje azonos az előző napival, csak hogy a délelőtt 10 órai nagy misét megelőzőleg magyar egyházi beszédet mond Szabó Ferenc apát.

A piaristák templomában ünnepe első napján délelőtt fél 12 kor Lichteneger József szathmáregyházmegyei áldozár, jelenleg fővárosi tanár, a nagybecskereki főgimnázium volt kedvelt tanára, mondja a szent misét, mely alatt a következő darabokat adják elő: Weiss „In Deo speravit cor meum“ szerzeményét éneklő Mangold Hermann ur, orgonán kíséri Ripka Armin ur. Liebe „Ave maris stella“ szerzeményét éneklő Messinger Karolin k. a., hegedűn kíséri Grandjean Andor ur, orgonán Ripka Armin ur. Heller „Andante religioso“ kvartettet előadják hegedűn, csellon, mély hegedűn és orgonán László Jenő, Ripka Imre, dr. Steinbach Béla és Ripka Armin urak.

Az ág. evang. templomban ünnepe első napján reggel 8 órakor tót nyelvű istentisztelet, délelőtt fél 11-kor magyar nyelvű istentisztelet lesz urvacso-ra osztással. Ünnepe másodnapján délelőtt fél 10-kor német nyelvű istentisztelet lesz urvacso-ra osztással. A zisten-tiszteleteket Jesezszy Nándor lelkész végzi.

Az ev. ref. templomban ünnepe első napján délelőtt 10 órakor ünnepléses istentisztelet tartanak urvacso-ra osztással. Az egyházi beszédet Szalay József mondja. Délután 3 órakor ájtatosság lesz.

— **A vármegye vizsgálata.** Hetek óta folyik már az a vizsgálat, a melyet Kaffka László miniszteri tanácsos vezetése alatt az ország valamennyi vármegyéjének felülvizsgálására a belügyminiszter által kiküldött bizottság több vármegye megvizsgálása után Torontálban folytat. A vizsgálatok kapcsán, a melyek általános voltuknál fogva, természetesen sok időt vesznek igénybe, egymást érik a kalandosabbnál kalandosabb hírlélek Kaffka működéséről. Ahol csak egy fegyelmi ügy felmerül, ami akkora tisztviselőkkal bíró vármegyében mint Torontál, éppen a helyes közigazgatás szempontjából óvatatlan, rendesen Kaffka Lászlónak tudják azt be. A valóság pedig az, hogy ezeket az illetékes felettes hatóságok saját hatáskörükben végzik a vizsgálatok alapján, a melyben, mint felettes hatóság, részt is vesznek. Így felfüggesztette most a nagykikindai főszolgabíró Domba László mokriai községi jegyzőt, az alispán pedig Szegő József nagykikindai városi nyilván-tartót zugiráskodás miatt, Serb István városi tanácsos ellen pedig elrendelte a fegyelmet megelőző vizsgálatot.

— **Karácsonyfa-ünnepély.** A jótékony nőegylet kisdédőjében szombaton tartották meg a karácsonyfa ünnepélyt. Dellimanics Lajosné elnökkel élén ott volt az egyesület választmánya, számos szülő és gyermekbarát. A kisdédék alkalmi párbeszédeit és énekléseit a játéktárgyak s cukorkák kiosztása követte. Majd felvonult a népiakola 20 szegény leány-növendéke, kik teljes téli öltözetet, süteményt és gyümölcsöt kaptak az egyesülettől. Nevükben Kuss Berta tanítónő mondott lendületes szavakban az egyesületnek köszönetet. A kedves és vonzó jelenetekben

gazdag ünnepély az óvónők fáradszatlan buzgal-máról tett tanúságot. A karácsonyfa-hoz özv, Vécsey Istvánné és Zsáros Lajosné pénzbeli adománnyal, Kokits, Wehner, Mesznik és Eckfeld játéktárgyakkal, Stagelschmidt ruhászövet-tel és számos hölgy diós- és mákoskalácsal járultak. Dellimanics Lajosné és Bauer Henrikné egy gyermeket téli ruhával láttak el. Fogadják mindannyian a nőegylet halás köszönetét. — Ugyancsak szombaton folyt le dr. Szabó Mihály kir. tanfelügyelő elnöklése mellett a német- városi állami ovoda karácsonyi ünnepélye is. Szülők és érdeklődők zsufolásig megtöltették az ovoda helyiségeit és örömmel szemlélték, hogy mily szépen ülnek meg a 3-6 éves gyermekek a megváltó születésének magasztos emlékünne-pét. Kedvesen és vonzóan ádták elő a kiesinyek az alkalmi pásztorjátékokat, melynek legszebb háttérét a karácsonyfa képezte a szülők és jó-lelkű néni adományaival dusan megrakva. A szépen sikerült ünnepély Szegfűné Gopcsa Róza érdeme, kinek dr. Szabó tanfelügyelő meleg szavakban fejezte ki köszönetét és elismerését. Ugyanily lélekemelő módon folyt le a karácsonyi ünnepély az oppovai negyedik ovodában is, melynek rendezéséért Bányaai Neszta kis-asszonynak fejezte ki elismerését az elnöklő kir. tanfelügyelő. A gradnuciai állami ovodában vasárnap tartották meg a karácsonyfa ünnepélyt, melynek szép sikere Veressné Konth Paula ovóné buzgalmaról tesz tanúságot.

— **Az Olga-egylet szegényei.** A zombori Rónay Jenőné urnő általa rendezett nagy-szabású jótékonyesték védelmének egy része tudvalevőleg az Olga-egyletnek jutott. Az egye-sület ez összegből többek között szombaton dél-után a városházán ötven szegény iskolás gyer-meket ruházott fel, cipőt és téli ruhát osztva ki a gyermekek között. A nemes munkát az egylet felkérésére Grandjean József dr. polgármester végezte.

— **Az utolsó roráté.** Ma reggel 6 órakor ment végbe a róm. kath. plébánia templomban az ezidei utolsó roráté, melyet fényes segédlettel, a templom fényes kivilágítása mellett maga Szabó Ferenc apát celebrált. A templom minden zuga annyira megtelt ájtatos hívekkel, hogy sokan kimaradtak a templomból, előlva a be-járat lépcsőit, sőt az előtte levő aszfaltot is.

— **Áthelyezés.** Róczey Zoltán módosi adótitstet Battonyára helyezték át.

— **Szolgabírák beosztása.** A tisztújító köz-gyűlés tudvalevőleg 17 szolgabíró választott, szolgálata nincs helyhez kötve. A főispán most, az alispán és a főszolgabírák meghallgatásával, a következőleg osztotta be a szolgabírákat: régi járásukban maradnak: Csávossy Ignác (Zombolya), Keresztes György (Csene), il. Tullies György és dr. Sal Ferenc (központ), Micskey Vince és Molnár Zoltán (Török-Kanizsa), Sántha Gyula (Párdány), Peterdy Kálmán (Perjámos), Halász István (Pancsova), Kropf Sándor dr. (Bánlak). Új járásokat kaptak: Vogel Dezső (Nagykikinda), Szekeres Zoltán (Pancsova), Gombóc-Bayer Ede (Antalfalva), Szépfy Elemér (Alibunár), Wellich Károly (Török-Becse), Sztojanovics Vazul (Nagy-Szent-Miklós), Kovács Gusztáv (Módos).

— **A vármegye bizottságai.** Pár nap előtt közre adtuk az újonnan megválasztott különféle vármegyei bizottságok összeállítását, amelybe az a tévedés csuszott be, hogy a vármegyei mező-gazdasági bizottságban Babics József nevét kö-zöltük, holott tényleg Csekonic Pál gróf lett megválasztva.

— **Hivatalvizsgálat.** Giffinger Imre megyei alszámvevő pénteken megvizsgálta a nagyszentmiklósi községi pénztárt. A vizsgálat alkalmával a felektől elvett fizetési könyvec-kéket egyeztette a befizetési naplóval s mindent rendben és helyesen elkönyvelve talált.

— **Uj tanítók.** A torontál-újvári községi iskolához Jakab Sebestyén, a német-éremérihez pedig Roósz János okl. tanítók rendes tanítókká megválasztottak.

— **A délvidéki konviktus ünnepélye.** Szeged-ről írják: Tegnap délután öt órakor tartotta meg a délvidéki földművelők gazdasági egyesü-letének szegedi fiúintézete karácsonyi ünnepségét, melynek során az idegen anyanyelvű ifjak meg-lepétést keltettek magyaros lelkésedésükkel és a nemzeti eszmék iránt való rajongásukkal. Meg-jelent a pompás karácsonyi játékon Krauszhaar Károly intézeti felügyelő, aki legteljesebb elis-merését és örömét fejezte ki Bohn Károly igaz-gató előtt úgy az ünnepség sikereért, mint a

növendékek hazafias szellemű neveléséért. A két részre osztott műsor a nagyszámu hallgatóság tetszésével és buzditó tapsaival találkozott. — Bohn igazgató lankadatlan táradozásának gyümölcse volt a mai fényes ünnepség, melyre egyformán kellemesen fog visszaemlékezni úgy az intézet, mint a jelenlét közönség.

— **Farsang.** Nemsokára ránk köszönt a farsang minden vigasságával, pajkos szórakozásával, hajnali virradatig tartó táncmulatságaival. Megnyílnak a báltermek, hogy öt hétig magukba fogadják Terpsichore hivat. Addig azonban, míg a csörgössapka Karneval herceg bevonul, az adventi napok ájtatosságain kell átesnünk. Karácsony, a szeretet gazdag ünnepe köszönt előbb reánk, azután még az újévi ájtatosságok következnek, majd Vizkereszt napjától megkezdődik a farsangi fejedelem öt hetes uralma is. A farsangi naptár szerint az idén nagyon sietnek az emberek kihasználni a mulatozásoknak szokás-szabta idejét, mely különben is jóval rövidebb, mint más években.

— **Értesítők kiosztása.** Ma délelőtt ment végbe az összes oktatási intézetekben az első harmadi értesítők kiosztása, nagy örömet okozva a diák népségnek, akit január 3-ig szabadságot kaptak. Az idén jóval kevesebb a bukások száma, mint más években.

— **A hittanítás és állami iskola.** Rendkívül fontos rendeletet adott ki a kultuszminiszter. Ugyanis eddig nem egy állami iskolánál megtörtént, hogy az állam által díjazott hitoktatók a hittant nem magyar nyelven, hanem az illető községek anyanyelvén oktatták. Ezen törvényellenes állapotot megszüntetendő a közoktatási miniszter a következő rendeletét küldte meg az illetékes tanügyi hatóságokhoz: „Tekintettel arra, hogy az 1868. évi 44. t. c. 17. §-a értelmében az állam által felállított tanintézetek kizárólag magyar tananyelvek, tehát ezek között a hit- és erkölcsstan is magyar nyelven és nyilvánosan tanítandók. A tanítás sikere érdekében azonban megengedhető, hogy az állami elemi népiskola I. és II. osztályában a hit- és erkölcsstan tanításával — de csakis a nem magyar anyanyelvű növendékeknek — a magyar tannyelv mellett kisegítő nyelvvül az illetők anyanyelve is használtassék.

— **Uj gazdasági ismétlő iskolák.** A folyó tanévben megynkben Bocsár, Katalin-falva, Szent-János és Csösztelek községekben az ottani áll. iskolával kapcsolatosan, továbbá Kis-Töszeg községben községi jelleggel a gazdasági ismétlő iskola megnyitattott.

— **Postai ügynökség Muzslyán.** A felső-muzslyaiaknak régi vágya fog megvalósulni legközelebb, amennyiben a temesvári posta és táviráda igazgatóság megtette a szükséges lépéseket a Felső-Muzslya-telepen létesítendő postai ügynökség tekintetében.

— **Katonák szabadságán.** Holnap reggel a kasszárnyák hosszú folyosóján minden katona rapportra áll. Mert tudniillik a hadtestparancsnok, aki humánus gondolkozásu ember, megengedte, hogy a jövőseletű katonákat a karácsonyi ünnepek alkalmából nyolc napra szabadságot adják. Ki ne vágya közülök haza, fatornyos falujába, öreg szerető szülei karjába? Bizonyos ünnepi hangulat lebeg végig a rapporton, ahol a közköszívű kapitány ur kurtava helyett szabadságot fog osztogatni. Tiszta minden baka, mint a patyolat s nem lehet rajtuk hibát még a kapitány ur szeme sem. Sorba mondják a mondókájukat:

— Kérek nyolc nap szabadságot!
Az őrmester felüti a fekete könyvet, az ugynevezett staf-protokollt s akinek a neve nincs beleírva, attól el elveszik a szabadságlevelet, melyet majd aláír az ezredes ur is s melyet kedden reggel a sapkájuk mellé tűznek és vigan ballagnak velle az állomás felé. Várják türelmetlenül a vonat elindulását, mert félnék, hogy a kapitány ur még vissza találja hívti őket, a mikor a vonat prűszkölve tovább indul, bekezdene a vig nótába. Othon pedig friss kalácsra, disznótorra várják a nagy városból haza a katonákat.

— **Esküvő a betegágyon.** Érdekes esküvőről adnak hírt Temesvárról: Schulz József h. anyakönyvvezető tegnap délután adta össze Virágh István 85 éves nyug. alezredes hű apolonőjével, Szwiratz szül. Muntyán Juliával, az agg völégény betegágyánál. A menyasszony mindössze harmincöt tavaszt látott.

— **Egy száz éves ember halála.** Valkányon tegnapelőtt halt meg Stefan Avram, a község legöregebb embere. Az agg polgár kerek 100 évet ért. Temetése nagy részvétellel ment végbe, a mikor is számos öreg pajtása kísérte utolsó nyughelyére.

— **Elfogott vadászok.** Valkányról írja tudósítónk: Négy veszedelmes orvvadászt fogtak el e héten a valkányi csendőrök. Kiefer őrmester és Szabó csendőr, a mint éjjel O Bessenyőről Valkány felé mentek, a mezőn négy orvvadászt vettek észre. Az orvvadászok, mikor a csendőröket meglátták, szökni kezdtek. Erre a csendőrök egy épen arra menő bolgár szeke-réből kifogták a lovakat, felültek a lovakra és így vágattak az orvvadászok után, a kiket azután hamar el is csíptek. A tilosban járt vadászokat a hatóságnak adták át.

TÁVIRATOK.

A király karácsonya.

Budapest, dec. 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből jelentik: A király holnap Wallséba utazik, hogy a karácsonyt ott töltsé.

Vaszary a pápának.

Budapest, dec. 23. (A „Torontál” ered. táv.) Dr. Kohl Medárd püspök és dr. Nemes Antal ma Rómába utaztak, hogy Vaszary hercegprimás karácsonyi ajándékát átadják ő szentiségének.

Visszavont petició.

Budapest, dec. 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Brettner Ernő, a tatai kerület volt függetlenségi jelöltje a Konkoly Thege Miklós mandátuma ellen beadott petícióját visszavonta. Ok: nem reméli elkövetett szabálytalanságokat bebizonyíthatni.

A párbaj ellen.

Budapest, dec. 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az unitáriusok tegnap közgyűlést tartottak, a melyen határozatilag kimondták, hogy a párbajellenes mozgalmat üdvözlik és elvárják a tagoktól, hogy ez üdvös mozgalmat hathatósan támogatni fogják.

A dob utcai rablógyilkos.

Budapest, dec. 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) A dob utcai rablógyilkost ma már az ügyészséghez átszállították. A tettes vallomása szerint atyja ez évben meghalt. A gyilkosságra teljes beismerésben van. Zsarnay rendőrtanácsosnak úgy adja elő a dolgot, hogy ő a leánynak kedvese volt. Sokszor segélyezte 15—20 koronával. A kés, a melylyel a gyilkosságot elkövette, a leányé volt. A főkapitányság Stuttgartból azt az értesítést vette, hogy két hónappal ezelőtt ott hasonló gyilkosság történt és miután Gerber ott egy ideig tartózkodott, a vizsgálat ez irányban is folyik.

A franciák bibliája.

Budapest, dec. 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisból jelentik: Az egyetemi ifjuság egy része tüntető körmenetet tervez, hogy a kormány elhatározását megváltoztassa, amely az evangélium francia fordítására irányult, az egyetemi ifjuság egy másik csoportja azonban helyesli a kormány elhatározását. A kormány elhatározta, hogy a rendet nem engedi tüntető körmenetek által megzavarni.

Szobor leleplezés.

Budapest, december 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisból jelentik: Ma nagy ünnepélyek között a kormány részvételével leleplezték az 1851 ben a barikádoknál elesett Baudin képviselő szobrát. A kamara, a szenátus elnökei, ugyszint a miniszterelnök beszédeket mondtak, a nép folyton kiabálva: éljen a köztársaság, le a nacionalistákkal. A midőn Dauschal nacionalista beszélni kezdett, a nép tüntetett ellene és a rendőrség oltalmára szorult.

Haborus hírek.

Budapest, dec. 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londonból jelentik: Az idevaló argentinai követség táviratot kapott a külügyminisztertől, melyben tudatják, hogy az argentinai kormány elha-

tározta a diplomáciai összeköttetés megszakítását Chilével. Gibraltárból jelentik, hogy a Presidente Sarmiento argentinai cirkáló hajó 240 tisztje és katonája Sirio alatt gőzökre szállt, amely őket Buenos Airesbe vitte. Chilében mindenütt fölvastak egy kormányrendeletet, mely a nemzetőrséget behívja.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1901. december 23.

A készárúzet hivatalos árjegyzései:

Buza	kilo	50 kilogr. ára		kilo	50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki uj	76	8.85	8.50	80	8.75	8.85
Pestvidéki uj	76	8.25	8.40	80	8.6	8.75
Bánsági uj	76	8.20	8.35	80	0.—	0.—
Bácskai uj	76	8.40	8.55	80	0.—	0.—

Rozs	uj	elsőrendű	kilo		
			70—72	7.10	7.15
„	„	másodrendű	—	6.90	7.05
Árpa	„	takarmány	60—62	6.10	6.20
„	„	égetni való	62—64	5.75	6.—
„	„	sörfőzésre való	64—66	0.—	0.—
Zab	„	—	33—41	7.25	7.40
Tengeri ő	„	bánsági	—	0.—	0.—
„	„	másnemű	—	4.75	4.85

Határidő üzlet.

Budapest, dec. 23. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Készáruban meg lehetős forgalom fejlődött ki. Az árak 5 fillérrel emelkedtek. Határidőüzletben déli zárlatkor a következők voltak a hivatalos árjegyzések:

Buza 1902. áprilisra	8.71—8.72
Rozs 1902. áprilisra	7.36—7.37
Tengeri 1902. májusra	5.48—5.49
Zab 1902. áprilisra	7.45—7.46

KÖZGAZDASÁG.

□ **Szőlőmunkás-tanfolyam.** Most irták ki a pályázatot a számbéki állami szőlőmunkás tanfolyamra. A tanfolyam célja: szőlőmunkásoknak a szőlőművelésben és pücekezelésben való gyakorlati kiképezése. Pályázhatnak, akik: ép, egészséges, külső munkára alkalmas testalkattal bírnak, kifogástalan erkölcsi előéletűek, tizenhatodik életévüket betöltötték, de negyven évet még nem haladtak túl; kötelezik magukat, hogy a tanfolyamatot annak befejezése előtt önszántukból vagy önhibájukból nem hagyják el. A tanuló munkások a tanfolyam egész tartama alatt havi 36 korona bért kapnak. Ebből a bérből, amely hónaponként utólagosan fizetett ki, köteles minden tanuló munkás minden hónapban 8 koronát biztosítékul a tanfolyam pénztárába visszahagyni. A tanfolyam végeztével ezt a biztosítékot a tanuló munkások egyszerre kapják kézhez. A havi béren kívül kapnak még a tanuló munkások szabad lakást és fekvőhelyül egy ágyat szalmaszákkal és pokróccal; a további ágyneműről, ruházatukról, ugyszintén élelmükről és fehér és ágyneműjök mosatásáról azonban maguk tartoznak gondoskodni. A kérvények a földmívelésügyi minisztériumhoz Budapesten december hó 31-ig nyújtandók be.

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becserekre, illetve Nagy-Becserekéről.

Érvényes 1901. október hó 1-től.

Érkezik:

A nagybecskereki pályaudvarra:

Zsombolyáról:	délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Pancsováról:	délelőtt 7 óra 55 p.; délután 5 óra 55 p.
Temesvárról:	délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Versacsról:	délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Alibunárról:	este 7 óra 23 p.
Zsombolyáról:	(keskenyvágányu vonalon) reggel 3 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.
Budapest—Szedről:	reggel 7 óra 55 p.; délután 4 óra 35 p.; éjjel 10 óra 33 p.

Indul:

A nagybecskereki pályaudvarról:

Zsombolyára:	reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Pancsovára:	reggel 3 óra 30 p.; délután 6 óra 30 p.
Temesvárra:	reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 20 p.
Versaczra:	reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Alibunárra:	reggel 3 óra 25 p.
Zsombolyára:	(keskenyvágányu vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 6 óra 10 p.
Szed—Budapestre:	d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 10 p.
Karóva—Nagy-Kikindára:	reggel 5 óra 58 p.

